

Dünyäniň in täsin kanunlary

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 22 январа, 2025

Dünyäniň in täsin kanunlary

DÜNYÄNIŇ IŇ TÄSIN KANUNLARY

Gazet-žurnallarda we teleýaýlymlarda berilýän gündelik habarlarda häli-şindi täze-täze kanunlaryň çykýandygyny görýäris. Çykýan käbir kanunlara bolsa "Heý, şeýle-de bir zat bormy?" diýenimizi duýman galýarys. Aşakda sanawa alnan daşary ýurtlaryň käbir täsin kanunlaryny göreniňizde haýranyňyz hekgerse gerek.

■ Amerikanyň Birleşen Şatlary

Sanawymyzyň başyny ABŞ-nyň Tehas ştaty çekýär. Eger Tehasda maldarçylyk bilen meşgullanýan bolsaňyz we bardy-geldi bir ýalňyşlyk bilen başga biriniň sygyryny sagaýsaňyz şol gijäni polisiýanyň wagtlaýyn gabawhanasyna geçirmegiňiz mümkin. Ullakan bir temmi çäresi bolmasa-da, saglan sygryň eýesi sizden öweztölegi talap edip biler.

■ Angliýa

Häli-häzirem korol maşgalasynyň ýurt dolandyryşynda uly täsiiri bolan Angliýada aklyňa sygmajak kanunlar dowam edýär. Aslynda iňlisler uzak wagtlap we häzirem dowam edip gelyän tertipdir düzgünleri üýtgedip durmagy o diýenbir halamaýan jemgyýet. Belkäm şonuň üçindir olar dünýäniň in täsin kanunlary sanawymyza girmegi başardylar. Angliýada parlamentiň binasynda ölmek gadagan, hatda jenaýat! Bu kanun şeýle bir täsin welin, teswirlemäge söz ejiz gelyär. Eger bardy-geldi özüňiziň sanalgyňyzyň dolup baryandygyny duýsaňyz ýa-da sanalgyňyz dolup baryan ýaly duýgyny başdan geçirseňiz, edil şol wagtam parlamentiň binasynyň içinde bolsaňyz, derhal daşary ylgasaňyz özüňiz üçinem, yzyňyzda galan hossarlaryňyz

üçinem bähbitli bolar.

■ Fransiya

Başga bir täsin kanun Fransiýada bar. Fransuzlar öz taryhlaryna diýseň üns berýän halk. Fransuzlarda ýedi ýaşdan yetmiş ýaşa çenli öz döwründe dünýä taryhyna ýaň salan meşhur Napoleony dagy bilmeýän ýok.

Fransiýada Napoleona bolan söýgiňi görkezmek we ony häzirem hormat bilen ýatlaýandygyňy delillendirmek üçin öz saklaýan doňzyň adyna Napoleon dakmak kanuny gödek bozmakdyr. Eger haýsydyr bir polisiýa işgäriniň ýanynda doňuzyňy "Napoleon" diýip çagyrsaň, dessine ökjä tüýkürip gaçmaly bolarsyňyz.

■ Taýlandiýa

Taýlandlar buddizm dinine durky bilen baglanan we buddizmiň kada-kanunlaryny resmi kanunlara girizen jemgyýetdir. Buddizm ynanjyna görä içki eşiksiz gezmek bolanok. Taýlandiýanyň adalat ministrligi bu ynanjy hereket edýän resmi kanunlara girizip hökmany berjaý edilmeli düzgüne öwürmegi başardy. Eger bir gün ýoluňyz Taýlandiýa düşse, ýurduň köçelerinde gezip ýörkäňiz eşigiňiziň içinde hökman içki eşigiňiz bolsun. Şeýle ýagdaýda saklanan ýagdaýynyňyzda, iň bolmanda öz ýurduňyzyň şol ýerdäki konsullygynyň telefon belgisini ýanbloknodyňyza belläp almasaňyz we degişli ýerine haýal etmän habar edip bilmeseňiz, siziň syýahatyňyzyň mazasyny gaçyryp bilerler.

■ San Salvador

San Salvador köçe-ýol hereketi düzgünlerine diýseň üns berýän ýurt. Meselem, bir gijeki bara gitdiňiz diýeli, ol ýerde-de biraz içip serhoş bolduňyz. Soňra gaýtjak bolup köça çykypsyňyz, öýe özüňizi atmaga taksi-de duşanok. Onsoň "öýem ýakynja-la, öz awtoulagymda derrewjik bararyn, hiç kim görmezem, bilmezem" diýip, öz ulagyňyzyň ruluna münüp gyp berdiňiz diýeli. Edil şol wagtam bir ýerlerden zomp edip polisiýanyň ýol gözegçilik gullugynyň işgäri öňüňizden çykdy.

Näme bolar öýdýärsiňiz? Jerime bilen ýa bolmasa ýokarlarda bir ýerlerde işleýän tanyş-bilşiňizdir garyndaşyňyza jaň edip syparyn diýib-ä pikirem etmäh. Çünki San Salwadorda serhoş ýagdaýda awtoulag sürüp saklansaňyz göni gyzgyn gülläniň öňüne düzülersiniz. Ýagny, atuw jezasy! Diýseň gazaply, emma täsirli kanun. Şonuň üçin San Salwadoryň köçelerinde içgili awtoulag sürüp ýören bir raýata-da duş gelmersiňiz.

■ Singapur

Singapur ekologiki arassaçylyga diýseň üns berýän ýurt. Singapurda hiç bir raýatyň ýere sakgýç oklanyny, ýatda agzyndan gaçyranyny görmersiňiz. Ýere sakgýç taşlamagyň ep-esli jerimesi bar. Eger Singapura ýoluňyz düşse, arassa tebigatyň lezzetini alyp agaýana gezelenç edip bilersiňiz. Tebigaty arassa saklamak we düzgün-tertíp üçin geňsiräk, emma diýseň ýerlikli kanun.

■ Germaniýa

Germaniýanyň kanunlarynda ýassyk sowuk ýaraglaryň sanawyna girýär. Munuň näme üçin şeýlediguni göwnejaý teswirläp biljek çeşme tapyp bilmedik. Emma tomaşa edýän uruşganly kinofilmlerimize üns bersek, onda adamy ýassyk bilen demikdirip öldürmek, ýassygy sapaňanyň niliniň öňüne tutmak, ýagny atyşyň sesini peseltmek ýaly ýerlerde ulanylýandygy üçin sowuk ýaraglaryň hataryna goşan bolmaklary ahmal diýip çak etse bolar. Şeýle-de sowuk ýarag hökmünde är-aýalyň arasynda turýan oňuşmazçylykly dawalarda biri-biriňe garşy ulanylýan gural hökmünde görkezilmegi-de aýratyn üns berilmeli ýagdaý.

■ Şweýsariýa

Şweýsariýada ýaşaýan erkekler sagat 22:00-dan soň hajathana girende gaty seresaply bolmasa bolmaýar. Sebäbi gije sagat 22:00-dan soň erkekleriň aýak üstünde kiçi meýdan etmegi düzgün bozulma hasaplanýar. Şol bir wagtyň özünde 22:00-dan doň hajathananyň suwuny çekmek hem aýry düzgün bozulma. Mahlasy, Şweýsariýada ýaşaýan erkekler ýa-da Şweýsariýa

syýahata gidýän erkekler hajathana girende seresaplyja girip-
çyksalar özleri üçinem gowy bolar... □

■ Bangladeş

Daşyndan göräýmäge ylym-bilime onçakly üns bermeýän ýurt ýaly bolup görünýän Bangladeşde ýagdaý aslynda beýle-de däl. Ekzamende şpirgalka ulanyp ele düşseňiz, kanuny ýagdaýda jenaýatkär hasaplanarsyňyz we şobada mugallyňyz sizi polisiýa bölümine tabşyrar. Şonuň üçin eger Bangladeşde okaýam bolsaňyz, şpirgalka ulanyp ele düşeniňizden, iň gowusy ekzamenden ýykylyp, gelejekki ýylda özüňizden soňky kurs bilen bile okaňyz has amatly bolar.

■ Gresiyá

Gresiyada ökjeli köwüş geýmek gadagan. Erkekler-ä geýmän oňar welin, şpilka (ökjeli köwüş) geýmese bolmaýan aýallara-ha bu gadagançylyk kyn düşse gerek. Ýogsa-da Gresiyada ökjeli köwüş geýmek näme üçin gadagan edildikä?

Gresiyá taryhy mirasyna diýseň üns berýän ýurtlaryň hataryna girýär. Gresiyanyň taryhy şäherlerinde bu kanun doly güýjünde ulanylýar. Bu düzgün ökjeli aýakgaplaryň berýän agramy grek taryhynyň gömlüp ýatan topraklaryna zyýan bermesin diýip girizilipdir. Her ýyl on müňlerçe syýahatçynyň dolup-daşýan ýerlerini göz öňüne getirsek, onda bu düzgüniň gaty bir ýerliksiz däldigini-de düşünse bolýar.

Internet maglumatlary esasynda taýýarlanyldy.

Geň-taňsy wakalar